ئازادی ژنان لە نێوان واقع و ئامانج

سەلام عەبدوڵڵا

مارکس دەڵێ: (تیئۆری دەبێ بە هێزێکی ماددی، کاتێ بە دەست جەماوەر دەکەوێت) ١. زۆربەی نووسین و دیسکۆرسە گشتییەکان، میتۆدی زانستیانەیان لەدەستداوە. گەڕانەوە بۆ خوێندنەوەی دەقە تیئۆرییەکان بە چاوێکی ڕەخنەگرانەوە، باشترین کۆمەکە بۆ هەنگاونانمان بۆ پێشەوە، بۆ ئاشناکردنی جەماوەر بە ئاسۆی بۆچوونەکانمان. بە بێ جێبەجێ کردنی ئەم ئەرکانە، بە بێ خۆچەکدارکردنی تیئۆری و ناسینی واقع و پیشاندانی سنووری ریفۆرم و شۆش، مەحاڵە بتوانین خەباتی زانستی کۆمونیستی بۆ پێشەوە ببەین. ئەنتی کۆمونیزم لەسەر قاچی دیماگۆکی و نەزانی راوەستاوە، دەبا ئەو دوو قاچە بە زانستی کۆمونیستی، کورت بکەینەوە!

کلارا زێتکین لە بارەی چالاکی لە نێو جەماوەری ئافرەتان دەنووسێ: (کاری کۆمونیستی و سیاسی ئێمە لە نێو جەماوەری ئافرەتان، بەشێکی گرنگ لە کاری پەروەردەیی لە نێو پیاوانیش دەگرێتە خۆ. ئێمە دەبێ دوا ڕەگی هەڵویستە کۆنەکانی پیاوان، لە ریشەوە دەربهێنین—*لەناو حیزب و جەماوەر*—) ٢. ئەوا نزیکەی پتر لە هەشتا ساڵ بە سەر ئەم بۆچوونە رۆیشتووە، ئایا ئێمە، لەم بارەیەوە چ هەوڵێکمان داوە؟ ئایا هەوڵمان داوە بنەماکانی بۆچوونە باوکسالارییەکان (هیچ نەبێ لە ئاستی تیئۆری) ڕسوا بکەین؟ چی بەوانە بڵێین کە دەڵێن"یەکەم جار وەلات رزگار بێ، ئەوجا ئافرەتان رزگار دەبن!"؟ ئایا هەوڵمان داوە ئەو بۆچوونە ئاستنزمانە کە هەندێ لایەن بە بۆچوونی"کۆمونیستانە"بە سەر خەڵك ساغی دەکەنەوە، و لە راستیدا، بۆچوونی بۆرژوازیانەیە، روون بکەینەوە؟ هەڵبەت ئەم پرسیارانە، هەزاران بیروبۆچوون قیت دەکەنەوەو دەبێ وەڵامی درووستیان بدەینەوە.

ئەنگلس دەڵێ: (پیاوی کارگەر"بەخێوکەری خێزان"، لە ناو خێزانەکەی بۆرژوازییە، ژنەکەیش نوێنەرایەتی پرۆلیتاریا دەکا) ٣. ئەمە راستییەکی حاشاهەڵنەگرە! ئێستاش، لە دیموکراتیترین دەوڵەتی جیهان، هێشتا ژنان بەرپرسیارن لە کاروباری (کویلایەتی) ناوماڵ. چارەسەری ئەم کێشەیە بە بۆچوونی هاوڕێ لینین ئەمەیە: (. . . ژنان، لە بەر خەریکبوونیان بە ئابووری ناوماڵ، هێشتا کۆتکراون. لە پێناوی ئازادی تەواوی ژنان، و بۆ یەکسانی بەکردەوە لە گەڵ پیاواندا، دەبێ <u>ئابوورییەکی کۆمەڵایەتی گشتیمان هەبێ</u> و ژنان لە کاری بەرهەمهێنانی گشتی بەشداری بکەن. ئەو کاتە بارودۆخی ژنان لە گەڵ پیاوان هاوتا دەبێ. . .) ٤. ئەم

---

1 -Marx\Engels Werke, Band1, S.385

2 - Clara Zetkin, Erinnerungen an Lenin, 1925, zitiert nach: Die kommunistischen Revolution und die befreiung der Frau, Theorie und Praxis des Marxismus-leninismus, Wien1987, S.155. Rot Front,Nr.2, S.77(Theoretisches organ von GEGEN DIE STROEMUNG, Juli 1996. بەداخەوە ئەم دێڕە بە درووستی .117[illegible] وەرنەکێردراوەتەوە.—

3 - Marx\Engels Werke, Band21, S75

4- 68 [illegible]

www.kurdistannet.org

بۆچوونە پروپاگەندەی"ئازادی ئافرەتان"و یەکسانی یاسایی ژن و پیاو لە پێشکەوتوترین وەلاتانی ئۆروپا و لە ناو ئاینە پیرۆزەکان و شەریعەتی ئیسلامی هەڵدەوەشێنێتەوەو ئاڵتەرناتیڤی کۆمونیستی بۆ ئازادی ژنان بە کردەوە پیشان دەدا. ژنان دەبێ خۆیان بێنە مەیدانی خەبات، بە خۆیان سەنگەری گۆرینی ژێرخانی کۆمەڵگا و دامودەزگاکانی بگرن، پاشان سەرخانە باوەکەیشی لە ناو ببەن. ئێمە هێشتا لە قۆناغێکداین، پیاوان دەبێ دەسەلاتی ئەوەیان هەیە، پسوڵی متمانەبوون بە توانای ژنان چیێ بکەن، تەنانەت خۆیان بە بەرپرسیار دەزان لە شێوەی ژیانی ژنان بە گشتی (بۆ زانینی ئەم راستییە، بەسە بۆمان، سەیری رێژەی ژنان و پیاوانی پەنابەر بکەین) . لێرە باسی کوشتن (یەك شێوەی هەیە بەناوی کوشتن لەبەر ناموس) ، لێدان، تیرۆری دەروونی، ئەزدواجی زۆرەملیێ، بەرپرسیاربوونی پیاوان لە ئەزدواج، ژن بە ژن و سۆزانی بەربلاو بە نهێنی و بەگشتی ئەپارتەهاید دژی ژنان ناکەم. بیرو کرداری باوکسالاری بەوپەری حەقارەتیشەوە لە ریزی کۆمونیستەکانیش بەدی و پەیرەودەکریێ، لینین واتەنی: بەداخەوە هێشتا دەتوانین لە بارەی زۆر لە هاورێکانمان بڵێین ((کۆمونیست بخورێنە، دەبینی هیچ و پوچ و ئاست تەنگە)) بیێ گومان دەبیێ لە شوێنی هەستدار بیخورێنی، لە تێروانینی بۆ ژنان. . . .) ٥.

ئاشکرایە لە لای هەر هەموومان، مەسەلەی ئافرەتان هەمیشە بە چاوێکی سووك تەماشاکراوە، گەرچی خاوەنەکانی بە بیروباوەری جیاوازەوە، هەزاران سوێند دەخۆن کە لایەنگیری مافی یەکسانین بۆ ژنان، بەلاَم (بۆ نموونە) بە هەزار ترس و لەرزەوە، بە حالّ هەوڵیان داوە، دەستکاری یاسای ئەحوالی شەخسی بکەن! بە کردەوە سەلّماندیان کە کۆرینی یاسای رزیوی ئەحوال شەخسی عیراق، لە هەموو شەرەکانی کوردستان سەختترە. ئاوردانەوەیەکی کورت بە چوارچێوەی یاسایی باوکسالاری تاوانبار پیشانی دەدا، چۆن پیاوانییاسا قۆلّ بە قۆلّ ئاینی رەسمی دەولّەت، بە سەدان بەند و پەرەگراف و بریاری دادگاکان، ژنانیان (خۆشەویست، دایك، خوشك، کچ، هاوریێ، هاوکار، هاوسیێ و خزم وخیشی خۆیان) کۆتکردووە. لە هەر هەموویشی ناخۆشتر ئەوەیە، راپەرینی پیرۆزی ١٩٩١کۆتاییهێنا بە هەموو دەسەلاّتی تەنفیزی و تەشریعی رژێم، کەچی هەردوو ئیدارەکەی کوردستان وەك بت لە بەرامبەر حەقارەتی یاسای عیراقی راوەستاون! رێك وەکو چۆن کرێکارانی پاریس لە بەرامبەر بانقی فەرەنسا راوەستان! ئەوە ١٤ساڵە زەمینەی ریفۆرمکردنی ئەو یاسا نەنگ و بیێ ناموسییانە (بیێ ناموسی پیاو) دژ بە ژنان هاتووەتە پێش، بەلاّم"کەس نازانیێ" بۆچی دەسەلاّتدارانی هەردوو ئیدارەکە، بە هەزاران شێوە، دەستوقاچی سەدان پسپۆری یاسای لێهاتووی نەوەی نویێ لە کوردستان کۆتکردووەو ناهێلّن ئەو پەرەگراف و بەندە دژ بە دیموکراسی و مافی مرۆڤە وەگۆرِن. ئایا ئەمە ناکۆکییەك نییە لە دژی خودی ئارمانج و دروشمەکانیان؟ بێگومان پیاوانییاسا زۆر باش درك بە بیێ ناموسیی یاساپیاوان دەکەن، یاسای"خاوەن ئەقلّی کامڵ و بریاری درووست"، بەلاّم چونکە بواری دادپەروەری سەربەخۆ نییەو هێشتا (مەقامی بەرزی) بەرپرسیاران نەگەیشتوونەتە ئەو ئاستە (لە ژێر ئاستی داخوازی پێکهێنانی دەسەلاّتی دیموکراسی) ، ئەو گۆرانکارییانە ئەنجام بدەن کە هەرگیز نە لە گەلّ خیتابی خۆیان، نە لە گەلّ سەردەمی ئێستاماندا دەگونجیێ، بۆیە هێشتا ئەو یاسایانە درێژە بە کاری نامرۆڤانەی خۆیان دەدەن. دەبیێ

5 117¡)) á äÚ ÊÇÑÎÐ((ÈÇÊ ää ¡هەمان سەرچاوە

www.kurdistannet.org

ئەوەش بڵێم، من بە خەیاڵ پلاَوی داوای موستحیل ناکەم، بەڵاَم ئاساییە داوای هارمونی لە خیتاب، گفت و بەرنامەکانی خودی خۆیان بکەم. ئاخر چۆن دەبێ ئازادییەکی بەرفرەوان لە باری چاپەمەنی، فرە حیزبییەتی هەبێ (بە هەموو کەموکوڕییەکانیان) و لە هەمان کات یاسای سەردەمی دەرەبەگایەتی و سەدانی رابردوو باڵاَ دەست بێ؟بۆ ئەوەی بە هەڵە لە یەکتری تێنەگەین: بارودۆخی ژنان لە رۆژئاوا"ئازادی پلەی بۆی"ییەکانیان بۆ کوردستان بە نموونە نازانم، بەڵاَم دەکرێ لە لانی کەمەوە چەندین بڕگە لە یاساکانی ئەحوالی شەخسی بخرێنە شوێنی شیاوی خۆیان، وەك:

١: ئەزدواج و مارەبڕین٦

بڕگەی ٤: نابێ ئەزدواج بە ژنێك زیاتر بکرێ، تەنها بە رێپێدانی قازی و بۆ ئەم رێپێدانە دەبێ ئەم دوو مەرجە جێبەجێ بێ:

–مێردەکە توانای پووڵی هەبێ بۆ بەخێوکردنی زیاتر لە ژنێك.

–دەبێ بەرژەوەندییەکی مەشروع هەبێ.

گەرچی ئەم بڕگەیە، قەدەغەی ئەزدواج لە ژنێك زیاتر دەکا، بەڵاَم بە هەمان ئەندازە زەمینەخۆشکەرە بۆ فرە ژنی پیاوە خاوەن موڵك و دەسەڵاَتە"بەحورمەتەکان". هەروا هەموو پیاوێك دەتوانێ زۆر بە ئاسانی ژنێکی تریش بهێنێ.

بڕگەی ٦: سزاکە هەر کەسێك پەیمانی زەواج بە ژنێك زیاتر کردبێ، بە پێچەوانەی بڕگەی ٤و٥ئاماژەپێکراو، بە زیندانی کەمتر لە ساڵێك یا بە سزای پووڵی لە ٢٠٠دینار زیاتر نەبێ، سزا دەدرێ.

ئەگەر مەبەست لە سزادان ئەوە بێ، ببێ بە رێگر بۆ ئەوەی هاوولاَتیان ئەو جۆرە تاوانانە نەکەن، ئەوا ئەم سزایە ئەوەندە هیچە، کەس لە بەرامبەری پاشەکشێ ناکا. ئەمیش وەك ئەوەی پێشوی هاندەرێکە بۆ تاوانی ناوبراو.

٧: بەدەر لە بڕیارەکانی بڕگەی٤و٥ئەم ماددەیە، دەکرێ ئەزدواج لە ژنێك زیاتر بکرێ، ئەگەر ویستەکە ئەزدواج بە بێوەژن بێ.

ئەم بڕگە پیشانمان دەدا، چەند بە نزمی تەماشای بێوەژن دەکرێ. ئەوە کام یاسازانە رێ دەدا بەو سووکییە تەماشای کەس و کار یا ناسیاوی بێوەژنی بکرێ؟ ئەم بڕگەیە لە بەهای بەرزی ژن کەم دەکاتەوە، بۆچوونێکی سێکسی نامرۆڤانەی پیاوانە لە بەرامبەر ژن و شایەنی ئەوە نییە بە سەر ژنان لە کوردستان جێبەجێ بکرێ.

بەشی دووهەم، پایەکانی پەیمان ئەزدواج و مەرجەکانی

لە بارەی:

– ماددەی چوارەم٧، ئەزدواج مەسەلەیەکی شەخسییە، بواردان بە وەکیل، کارێکی نابەجێیە.

– ماددەی شەشەم، ١، ئەزدواج بڕیارێکە لە نێوان دوو مرۆڤ و بەس، دایك و باوکان بۆیان هەیە تەنها پیرۆزباییان لێ بکەن. ٨

---

6 ÈÇÑÈ ÞÇäæäí ÇáÇÍæÇá ÇáÔÎÕíÉ ÑÞã 188 áÓäÉ 1959 ÇáÚÑÇÞí ¡ ãÚ ÊÚÏíáÇÊå ¡ ÇáãÇÏÉ 13

7 ÇáÚÞÏ ÇáÔÑÚí ÈíäÇÊ ÇáÅÎÊíÇÑ æ ÇáÑÖÇ ÇáÊÇã ÈÇáÒæÇÌ æ ÇáÇáÊÒÇã ÈÇáÈäæÏ ÇáãÊÝÞ ÚáíåÇ.(هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی ١٥)

٢- ئەگەر ژنەکە پیاوەکە نەبینێ، چۆن مافی ئەزدواج بە بێ یەکتر دیتن و ناسین، بە نووسین قبوول دەکرێ؟ ٩

لەم بەشە باسی کچێنی دێتە پێش. لەم بارەیەوە دەبێ بگوترێ، ئەمە دەستێوەردانێکی نامرۆڤانەیە بۆ شکاندنی ژن و هێنانەخوارەوەی هوشیاری، بوونە کۆمەڵایەتییەکەی بۆ ئاستی سێکس. دەبێ ئەم شەرمەزارییە کۆتایی پێ بێ. بەکارهێنانی هەر وشەیەك لەم بارەیەوە، پێشێلکردنی مافە ئینسانییە سەرەتاییەکانە.

لە بارەی بەشی سێهەم

لە ماددەی هەشتەهەمدا، لاوی١٥ساڵە، بۆی هەیە داوای ئیزدواج بکا! ئەم بڕگەیە دەبێ لابرێ، چونکە دەچێتە چوارچێوەی دەستدرێژی بەسەر منداڵکار. مرۆی١٥ساڵی لە کوێ هەست و هۆشی خێزان بردنەرێوەیان هەیە؟ لە لاپەڕەی ٢٣دا، لە ئەزدواجی منداڵی ١٣، ١١و١٥ساڵی دەکرێ. لەم بارەیەوە دەبێ یاسایەك دەربکرێ کە لێدوان، بڕیار، لێکدانەوە بۆ ئەزدواجی کچ و کوڕ لە خواروی ١٨ساڵ یاساغە و ئەوەی بە پێچەوانەوە هەڵسوکەوت بکا، سزای قورسی دەکرێ.

بابەتی تابووەکان و ئەزدواجی غەیرە موسڵمان

١- لە بارەی ماددەی ١٧و١٨١٠: دەبێ ئەزدواج وەك بڕیار، ماف، تێگەیشتنێکی تاکی ناو کۆمەڵ ڕێزی لێ بگیرێت. بە پێی ئەم ماددەیە دەستدرێژی دەکرێ بەسەر ناسکترین هەستی مرۆڤ، شێوەیەکی ئەپارتەهاید لە دژی ئاینێکی تر پەیڕەو دەکرێ.

هەروا هاوکێشی:

- پیاوانی ئاینی دەسەڵاتی باڵا دەست (ئاینی ڕەسمی دەوڵەت) زاڵ کراوە بە سەر ئاینەکانی تر.
- ئیسلام=پیاو، ئاینەکانی تر=ژن
- ئیسلام بکەر، ئاینەکانی تر کراو
- ئیسلام=باوکسالاری.

بە شێوەیەکی سەیر بێ دەنگی دەگرێ لەوەی کە لە هەموو بوارەکانی ژیانی سیاسی، بەرهەمهێنان و خزمەتگوزاری و زانستی پێکەوە دەژێین، بەڵام کە مەسەلەکە هاتە سەر ئەزدواج، هەموومان لە بیر دەچێ و سنوورێکی ڕەش لە نێواندا ڕادەکێشرێ. ئایا ئەم دوو ماددەیە دژی ئەقڵ و لۆژیك نین؟

واتە لێرە دەبێ دەست لە"ترسناکترین"ماددە (ماددەی٤:ئیسلام ئاینی دەوڵەتی عیراق) ە، بدرێ.

لە بارەی ماددەی ٢٣:

---

8 ÇÊÏÇÁ ÇáÒæÇÌ 1 ÇáÌÒÁ ÇáÇæá ÇáãÍÑã ÇáÕÇÏÞ æÇáÝÞå ÇáÇÓáÇãí ÈÇáÍÏíË ÇáÔÑíÝ Çáãæäí .(هەمان سەرچاوە لاپەڕەی ١٥)

9- ÇáÒæÇÌ ÇáÈßÑ ãä ÇáÝÊÇÉ ÇáÈßÑ ÇáÚÑÈ ÇáÊí ÇáÇÓáÇã ÇáÈßÑ ÇáÈÇßÑÉ ÇáÚÐÑÇÁ ÇáäÓÇÁ ÇáÈßÇÑ ÇáÒæÇÌ ÇáÇä

10- ÇáÇÍßÇã ÇáÝÞåíÉ ÇáÎÇÕÉ ÈÇáÒæÇÌ ãä ÛíÑ ÇáãÓáãÉ

ÇáÇÍßÇã ÇáÔÑÚíÉ ÇáÎÇÕÉ ÈÇáÒæÇÌ ÇáãÎÊáØ Èíä ÇáÇÏíÇä ÇáãÎÊáÝÉ ÈÇáÒæÇÌ.

له بەشی ٢ برگەی (ج) ١١ماف بە پیاو دەدرێ، ژنەکەی بێ خەرج بکا، ئەگەر هۆیەکی شەرعی نەبوو بۆ پێکەوە سەفەر کردن!

و چەندین ماددە و برگەی یاسایی کە تەنها دەکرێ بگوترێ نموونەی کۆنەپەرەستی و تاوانباری دەسەڵاتی باوکسارییە و دەبێ کارێکی وا بکرێ، دەسەلاتی سیاسی لە کوردستان، زەمینەیەك برەخسێنێ بۆ دامەزراندنی کۆمیسیونێك لە یاساو کۆمەڵناسەکان بۆ بەدیهێنانی لانی کەمی گۆڕانکاری بە سەر ئەو ماددەو برگانە کە دژی سەرەتاییترین مافی ژنانە. مانەوەی ئەو خاڵە زۆر رەشانە، سەرشۆڕییە بۆ هەموو کۆمەڵگاکەمان، ناکۆکییەکی روون و ئاشکران لە دژی راگەیاندن و بانگەوازی دیموکراسی، مەدەنییەت و پاراستنی مافی مرۆڤی یەکێتی و پارتییە. بە گشتی دەبێ ئەوەی بۆ پیاوان بە ڕوا دەزانرێ، دەبێ بە هەمان شێوەش بۆ ژنان رەوا بێ!

هەڵبەت ئەوەش روونە کە بەدیهێنانی ریفۆرمکردنی ئەو ماددە و برگانە، ئازادی ژنان بە پلەی چاوەڕوان کراو بەدی نایەت، بەڵام سەرەتایەکە بۆ پێشەوە، بۆ سەرخستنی لۆژیکی ئەقڵ بە سەر نائەقڵ، پێشکەوتن بە سەر دواکەوتن لە چوارچێوەی بارودۆخی ئابووری و سیاسی واقیعی ئەمرۆی کوردستان. مەسەلەی ئازادی تەواوی ژنان نە ئەمرۆ پێی دەگەین و نەیش لە چەندین ساڵی تر. ئەوە"مۆدێرنترین"دەسەڵاتی دیموکراتییە، بە هەموو"قیژوقاژی ئازادی ژنان"هێشتا لە ناو زلکاوی بیری باوکسالاری نوقم بووە. بۆ نموونە: لیژنەی ئەنتی ئەپارتەهاید سەر بە نەتەوە یەکگرتووەکان پێشی هەفتەیەك رایگەیاند کە ژنان لە ئەلمانیا وەکو پێشوو، لە زۆر بواردا، جیاوازی رەگەزایەتی لە دژیان ئەنجام دەدرێ. ژنان (لەهەمان بواری کارکردن) ٧٧٪ کرێی پیاوان وەردەگرن، ٩٠٪ژنان لە بواری کارکردنی کاتی کەمدرامەت کاردەکەن. گەرچی رێژەی ژنان لە پیاوان بەرزترە بۆ خوێندن لە زانکۆ، بەڵام تەنها٩٪لە پرۆفیسۆرەکان پێکدەهێنن. ٩٤٪لە بەرزترین کارمەندانی بواری ئابووری و زانست لە لایەن پیاوانەوە بەرێوەوە دەبرێت. ١٢

هاوڕێ لینین دەڵێ: (ئێمە دەڵێن، رزگاری کرێکاران دەبێ کاری خودی کرێکاران بێ، بە هەمان شێوەیش، دەبێ رزگاری ژنانی کرێکار کاری خودی ژنانی کرێکار بێ) ١٣. لەبەر ئەم هۆیانەیە، لە یەکەم کۆنفرانسی دامەزراندنی کۆمینتێرن (١٩١٩) لە بریارێکیدا (لە بارەی پێویستی راکێشانی ژنانی کرێکار بۆ خەبات لە پێناوی سۆسیالیزمدا) ئاڵای ئازادکردنی ژنانیان بەرزکردەوەو دەبوایە لە کۆنفرانسی دووهەمیدا بریاریان بدابا لە سەر نووسینەکەی کلارا زێتکین (راسپاردەکان بۆ بزووتنەوەی ئافرەتانی کۆمونیستی) و بە هۆی فشاری کات، دواخرا و لە کۆنفرانسی١٩٢٠دا بریاری لەسەر دراو بلاوکرایەوە. خاڵی سەرەکی ئەو نووسراوەیە بریتی بوو لە دامەزراندنی دەزگایەکی تایبەت لە ناو حزبە کۆمونیستەکان بۆ کارکردن لە نێو ژنان، بە هەمان شێوەیش لە ناو هەموو بوارەکانی ناو کۆمینێرن.

رزگاری ئافرەتان بە خەباتی کۆمونیزم و رزگاری چینی کرێکارەوە گرێ دراوە. ئەزموون و مێژووی هەموو چین و مەزهەبەکانی تر، بە"مۆدێرنترین"دەسەڵاتی سەرمایە لە ئەوروپای رۆژئاوا لە پێش چاودان، چۆن بە درێژایی دەسەڵاتەکەی سۆزانی و کوشتن و زەوتکردنی ژنان و منداڵان و بەگشتی ئەپارتەهاید لە دژیان بە بەرهەم دەهێنێ. لە بری ئەوەی بنەمای سۆزانچێتی لە ناو ببا، کراسی یاسایی لەبەر دەکا، لە بری ئەوەی هۆی سەدان هەزار تاوانی زەوتکردن و کوشتنی ژنان (یەکێك لەوانە بە هۆی ناموس!هەندێ دەڵێن ئەم هۆیە لە

11 ÇáãÇÏÉ ÇáÎÇãÓÉ ãä ÞÇäæä ÇáÃÍæÇá ÇáÔÎÕíÉ ÇáÚÑÇÞí ÑÞã 188 áÓäÉ 1959.

12 - Maxistische Blätter, 2-2000, Die Gleichberechtigungsfalle, Anne Rieger, S.6.

13 - Lenin, Ueber die Aufgabe der proletarischen Fraunbewegung in der Sowjetrepublik, 1919, Werke Band30, S.27

www.kurdistannet.org

www.kurdistannet.org
21/05/2002 15:56

ئۆرووپا نییە) یاسا دادەڕێژن بۆ مەحکومکردنی تاوانبارەکە! ئەوەی ئەم تاوانانە ئەنجام بدا، بە پێی یاسا سزا"زۆر جار تەنها بە رەمزی"دەدرێ، بەلاّم ئەوەندە سیستێمێکی سێکسی نەخۆش و نامرۆڤانەیە، تەنانەت باش تێپەڕبوونی پتر لە ٢٠٠سالّ، نەیتوانیوە رێگا بەو تاوانانە بگرێ یا کەمیان بکاتەوە، وردتر بگوترێ سێکسیزم سرووشتێتی. بۆ ئەوەی ئەو تاوانانە لە ریشەوە لەناو ببرێت، دەبێ هەموو سیستێم و بیر و رەوشتی باوکسالارییەکەیان لەناو ببرێت. لینین لە دیسەمبەری١٩١٩ لەم بارەیەوە روونی کردەوە: (چۆن ئەمریکا>>ئازاد، رۆشنبیر<<لە ولاّتە ژێردەستەکان ژن کرین رێکدەخات بۆ سۆزانیخانەکان) ١٤. بەلاّم کاتێ یەکێك پاش زیاتر لە ٨٠ سالّ باسی تاوانەکانی باوکساری لە ئۆرووپا یا لە ولاّتەکانی تر دەکا، بۆ ئەوەی تاوانی باوکسالاری لە کوردستان بە باوکسالاری لە ئۆرووپا نەگۆڕنەوە، بۆ ئەوەی ژنان، ئەلّتەرناتیڤی کۆمونیستی بکەن بە چەکی دەستیان، هەندێ لایەن ئەمەیان پێ ناخۆش دەبێ، وەك پارێزەری باوکسالاری رۆژئاوا، دێنە پێشەوەو بەرگری لە یاسا و رەوشتی بۆرژوازی دەکەن. کە پێشیان دەگوترێ ئێوە کۆمونیست نین، خوردە بۆرژوان، رەوشتی بۆرژوازی لە بارەی ((پەرداخی ئاو)) وەکە بلاّو دەکەنەوە، شێت و هار دەبن. لینین لەم بارەیەوە دەلّێ: من وەك کۆمونیستێك، هیچ سۆزێکم بۆ تیئۆری ((پەرداخی ئاو)) نییە، سەرەڕای سنگدەرپەڕاندنی بە ((خۆشەویستی ئازاد)) . جگە لەوەش ئەوە نە نوێیە و نە کۆمونیستانەیە. . . .) هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی ١٠٩.

لە بەرچاومانە، چۆن پیاوە"مۆدێرنەکان"لە گەلّ ژنان رەفتار دەکەن، چۆن هەموو رۆژێك هەوالّەکان باسی زەوتکردن و کوشتیان دەکەن، چۆن ژنانیان کردووە بە کالاّی سێکس و رابواردن (پێشی سێ رۆژ، هەوالّەکان رایانگەیاند کە لە شارێکی هۆلّەندا، داوا لە بەرێوەبەرایەتی بێ کاران کراوە، چەند سۆزانییەکانیان بۆ بنێرن، ئەمە یەکەم داوایە بە شێوەیەکی رەسمی بچێتە بەر ئەو بەرێوەبەرانەو نەیانزانییەوە، چۆن پەیوەندی بە سۆزانییەکانەوە بکەن، بۆیە پەیوەندیان بە پۆلیس کردووە.

لینین دەلّێ: (دەسەلاّتی سۆڤێت، یەکەم دەسەلاّتە لە جیهان کە هەموو ئەو یاسا بۆرژوازییە کۆن و بۆگەنە کە ژنانیان لە بارودۆخی بێ یەکسانییەتی دادەنا و هەموو ئیمتیازاتێکیان بە پیاوان دەدا. . . . لەو شوێنەی خاوەن مولّك، سەرمایەدار و بازرگان هەبێ، تەنانەت یەکسانی بە گوێرەی یاساش ناکرێ. کاتێ بوونی ئەمانیش نامینێ، دەسەلاّتی کرێکاران، ژیانی نوێ بەبێ ئەو چەوسێنەرانە دادەمەزرێنێ، یەکسانی بە گوێرەی یاسا جێگیر دەبێ. بەلاّم ئەمەش بەس نییە. یەکسانی بە گوێرەی یاسا مانای یەکسانی لە جێبەجێکردنی نییە. . . .) ١٥. ژنانی کوردستان هێشتا لە سەرەتای خەباتدان لە پێناوی مافی یەکسانیبوونیان، گرنگ ئەوەیە، لە هەموو بوارەکاندا، زیاتر بێنە مەیدان و فشاری خۆیان بە سەر داموزدەزگاکان بهێنن، بەبێ هاتنە مەیدانیان، بە بێ بەرفراوانکردنی رێکخستنی خۆیان و بەرزکردنەوەی داخوازییەکانیان بە دەنگێکی بەرزتر، بە تایبەتی ژنانی شیوعی، مەحالّە پیاوان بە خۆشی خۆیان و بە ئازادی، شوێنی خۆیان چۆلّ بکەن!

٢٠٠٢/٥/١٧

7- 6ÉÍÝÕ ¡ÉÃÑãáÇ ÑíÑÍÊ ÏÏÚÈ ¡äãäíá6 ÝÕ ¡ÉÃÑãáÇ ÑíÑÍÊ ÏÏÚÈ ¡äãäíá

15 -79 78ÉÍÝÕ ¡ÉÃÑãáÇ ÑíÑÍÊ ÏÏÚÈ ¡äãäíá